

Podľa § 5, odst. 2 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. požívajú medzi inými periodické časopisy ochrany cti len proti trestným činom uvedeným v §§ 2 a 3 cit. zák. Z obsahu žiadosti o stíhanie a obsahu žaloby je zrejmé, že jako súkromný žalobca vystupuje v súdenom prípade periodický časopis »N.« a že oprávnenie k súkromnej žalobe vykonáva za neho jeho vydavateľ a zodpovedný redaktor M. Pokiaľ tedy sa sťažovateľ snaží dovodiť, že inkriminovaný článok, menovite výraz »huncúti« je nadávkou a zakladá skutkovú podstatu prečinu urážky podľa § 1 cit. zák., a domáha sa, aby obžalovaný bol týmto činom uznaný vinný, nelze zmätočnej sťažnosti prisvedčiť, lebo z citovaného ustanovenia § 5, odst. 2 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. plynie, že periodický časopis nie je chránený proti takým útokom na česť, ktoré zakladajú skutkovú podstatu prestupku alebo prečinu urážky podľa § 1 cit. zák.

Výtka sťažovateľa, že článok uverejnený v časopise »N.« nezavdal príčinu k užitiu inkriminovaných výrokov v zažalovanom článku, je s hľadiska právneho posúdenia inkriminovaného činu v tomto prípade bez významu.

Odvolací súd zistil, že časopis »N.« odmietol námietku na rozšírenie poštovej doručovacej služby, bez toho, že by ho odborne rozobral, lebo, ako sám časopis ten tvrdí, nemal po ruke potrebné štatistické dáta, a označil návrh ten ako demagogický. Z obsahu inkriminovaného článku a vzhľadom na obsah článku uverejneného v časopise »N.« odvolací súd správne dovodil, že ide len o oprávnenú kritiku a že preto nezakladá obsah inkriminovaného článku skutkovú podstatu prečinu pomlavy a stačí preto sťažovateľa na tieto správne dôvody odkázať.

Čís. 6289.

Sborový súd prvej stolice je v pokračovaní podľa § 425, odst. 2 tr. p. oprávnený použiť aj predpisu § 329, odst. 2 tr. p. a dať vyhlásiť rozsudok obžalovanému dožiadaným sudcom.

Odmietnuť zmätočnú sťažnosť podľa § 32, odst. 1 por. nov. môže len príslušný súd, u ktorého mala byť zmätočná sťažnosť podaná.

(Rozh. zo dňa 15. novembra 1938, Zm III 465/38.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti A. a spol. pre zločin podľa §§ 70, 301 tr. z. zamietol sťažnosť obžalovaného B.

D ô v o d y:

Proti usneseniu súdu prvej stolice, ktorým bolo odmietnuté podľa § 32 por. nov. prevedenie zmätočnej sťažnosti obžalovaného B., podal tento obžalovaný včas sťažnosť.

Sťažovateľ namieta, že podľa § 78, odst. 1 tr. p. mal byť rozsudok vrchného súdu doručený s riadnym poučením a že len od tohoto doručenia by mu teprv počala bežať lehota k podaniu zmätočnej sťažnosti, že mu rozsudok mal doručiť vrchný súd sám alebo prostredníctvom súdu prvej stolice, že sa vyhlásenie rozsudku nemalo stať dožiadaným súdom a že v dôsledku toho bol oprávnený podať zmätočnú sťažnosť u vrchného súdu podľa § 431, odst. 1 tr. p. a že len vrchný súd mohol prevedenie zmätočnej sťažnosti odmietnuť ako opozdené, lebo u neho bolo prevedenie podané. Námietkam týmto neľze prisvedčiť.

Ustanovenie § 78, odst. 1 tr. p. ako všeobecný predpis môže sa upotrebiť len vtedy, keď trestný poriadok pre určitý prípad neustanovuje postup zvláštny. Pre doručenie alebo vyhlásenie rozsudku odvolacieho súdu je dané zvlášť ustanovenie v § 425, odst. 2 tr. p. a možno preto užiť v tomto prípade len tohoto ustanovenia, podľa ktorého súd prvej stolice obžalovanému, ktorý nebol na odvolacom hlavnom pojednávaní prítomný ani v ňom zastúpený, vyhlási rozsudok vrchného súdu po prípade pokračuje podľa § 329, odst. 3 tr. p., t. j. rozsudok obžalovanému doručí. V § 425 tr. p. nie je síce výslovné ustanovenie, že súd prvej stolice môže dať rozsudok vrchného súdu obžalovanému vyhlásiť dožiadaným súdom, tak ako to ustanovuje § 329, odst. 2 tr. p. pre pokračovanie pred súdom prvej stolice, ale podľa § 418, odst. 1 tr. p. možno čo do odvolacieho hlavného pojednávania užiť obdobne predpisov hlavy XVIII. trest. poriadku a je preto prípustné na vyhlásenie rozsudku vrchného súdu použiť aj predpis § 329, odst. 2 tr. p. Postupoval tedy správne súd prvej stolice, keď podľa obdoby ustanovenia § 329, odst. 2 tr. p. dal obžalovanému rozsudok vyhlásiť dožiadaným okresným súdom. Keď obžalovaný ihneď u tohoto dožiadaného súdu zmätočnú sťažnosť ohlásil, treba lehotu k prevedeniu zmätočnej sťažnosti počítať od tejto ohlásky. Z obsahu zápisnice spísanej u okres. súdu v P. plynie, že obžalovaný doručenie rozsudku nežiadal a že bol riadne poučený o lehote i mieste, kde má prevedenie zmätočnej sťažnosti podať. Ustanovenia § 431, odst. 1 tr. p. sa sťažovateľ mylne dovoláva, lebo tu nejde o prípady tam uvedené, ale o rozsudok vrchného súdu vynesený v druhej stolici a je tedy čo do miesta, kde malo byť prevedenie zmätočnej sťažnosti podané, rozhodný predpis § 431, odst. 4 tr. p.

Mylný je aj ten názor sťažovateľov, že prevedenie zmätočnej sťažnosti malo byť odmietnuté vrchným súdom, u ktorého bolo podané. Ustanovenie § 32, odst. 1 tr. p. nemá ten smysel, že ktorýkoľvek súd, u ktorého bola zmätočná sťažnosť podaná, môže ju odmietnuť, ale treba mu rozumieť tak, že ju môže odmietnuť len ten súd, u ktorého mala byť podaná, tedy súd podľa § 431, odst. 4 tr. p. príslušný. Neprekročil preto krajský súd obor svojej pôsobnosti, keď prevedenie zmätočnej sťažnosti odmietol.

Ponevác sťažovateľ zmätočnú sťažnosť ohlásil dňa 23. júla 1938 a na odvolacom hlavnom pojednávaní prítomný nebol, mal podať pre-

vedenie zmätočnej sťažnosti podľa §§ 388, 431, odst. 4 tr. p. do ôsmich dní od ohlásky u súdu prvej stolice. Obžalovaný podal síce prevedenie na poštu dňa 30. júla 1938, ale adresoval ho vrchnému súdu, ktorý ho dňa 2. augusta 1938 podal k doprave poštou príslušnému krajskému súdu v T., tedy už po uplynutí lehoty stanovenej v § 388 tr. p. Správne preto uznal súd prvej stolice, že prevedenie zmätočnej sťažnosti bolo podané opozdene. Bezzákladná sťažnosť bola podľa § 379, odst. 4 tr. p. zamietnutá.

Čís. 6290.

Ustanovenie § 16, odst. 4 zákona č. 124/1924 Sb. z. a n. v znení vyhlášky čis. 145/1933 Sb. z. a n. obmedzuje opravné prostriedky len proti rozsudkom vo veciach p r e s t u p k o v ý c h.

Nejde o rozsudok vyneseny vo veciach prestupkových — a je tedy prípustná zmätočná sťažnosť proti rozsudku vrchného súdu ako súdu odvolacieho — ak bol obžalovaný odsúdený síce len pre prestupok (§ 4 zákona čis. 124/1924 Sb. z. a n. v znení vyhlášky čis. 145/1933 Sb. z. a n.), avšak hlavné pojednávanie proti nemu bolo konané aj pre prečiny (§§ 1—3 zákona o ochrane cti).

Ublíženie na cti obsahom novinárskeho článku namiereného proti značne rozsiahlemu súboru osôb.

(Rozh. zo dňa 18. novembra 1938, Zm III 351/38.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti A. pre prečin pomlavy obsahom tlače alebo pre prestupok zanedbania povinnej pečlivosti vyhovel zmätočnej sťažnosti obžalovaného, založenej na dôvode zmätočnosti podľa § 385, čis. 1 a) tr. p., rozsudky oboch súdov nižších stolíc zrušil v celom rozsahu a obžalovaného podľa § 326, čis. 1 tr. p. oslobodil od obžalôb podaných pre prečiny podľa §§ 1, 2, 3 zák. čis. 108/1933 Sb. z. a n. a pre prestupky podľa § 4 zák. č. 124/1924 Sb. z. a n. v znení vyhlášky min. sprav. čis. 145/1933 Sb. z. a n.

D ô v o d y:

Proti rozsudku vrchného súdu ohlásil obžalovaný zmätočnú sťažnosť čo do viny, trestu a nepovolenia podmieneného odsúdenia. V písomnom prevedení zmätočnej sťažnosti poukazuje vecne na dôvody zmätočnosti podľa § 384, č. 9 a § 385, č. 1 a) tr. p.

Najvyšší súd predovšetkým uvádza, hľadiac na vývody zmätočnej sťažnosti, že s hľadiska prípustnosti zmätočnej sťažnosti považuje v tomto prípade zmätočnú sťažnosť obžalovaného za prípustnú.

Obžalovaný bol odsúdený len pre prestupok podľa § 4 zák. č. 124/1924 Sb. z. a n. v novom znení. Hlavné pojednávanie bolo však konané